

İŞÇİLER SOLCULARDAN ÇOK DAHA GERÇEKÇİ

Aydınlık Gazetesi, 19 Aralık 2017

Yıldırım Koç

Kısa bir süre önce yayımlanan bir yazımda asgari ücretin satınalma gücünün (net gerçek asgari ücretin) AKP iktidarları döneminde yaklaşık iki katına çıktığını yazmıştım. Bir arkadaş bunları yazmama itiraz etti. “Sen bunları yazarsan biz nasıl AKP karşıtı propaganda yapacağız” dedi. Asgari ücretin düşük olduğunu da ekledi.

Yıllardır bu yanlış anlayışla, başarısız bir biçimde, mücadele etmeye çalışıyorum.

HALKIMIZI KÜÇÜMSEYEN ANLAYIŞTAN KURTULAMAYANLAR

Aramızdaki temel fark, halkımıza ve kendimize bakıştan kaynaklanıyor.

Bizim solcularda görülen yaygın hastalık, bilimsel sosyalizmi kulaktan dolma öğrenip, halkımıza ve işçi sınıfımıza öğretmenlik taslamaktır.

Halbuki halkımız ve günümüzde özellikle işçilerimiz, gerçek yaşamı kavramada öğretmenliği değil, öğrenciliği yapılacak insanlardır. Bunu kitle kuyrukçuluğu veya halk dalkavukluğu yaparak söylemiyorum.

Yarım imam dinden, yarım doktor candan eder. Devrimcinin yarımı da devrimden eder.

İnsanların davranışları son derece mantıklıdır, gerçekçidir. Mantıksız olanlar ise, gerçekçilikten kopan, gönlünden geçeni gördüğünü sananlar, hayal dünyasında yaşayanlardır. Yapılması gereken, akıllı insanların niçin belirli biçimlerde davrandığını doğru olarak kavramak ve böyle davranmalarına neden olan koşulların ve etmenlerin ne zaman değişeceğini incelemektir.

Mahmut Makal’ın 1950 yılında yayımlanan Bizim Köy kitabındaki veya Fikret Otyam’ın 1960’lı yıllardaki Gide Gide dizisindeki kitaplarda betimlenen köy ile bugünkü köy aynı mı? Dünyalar kadar fark var.

Orhan Kemal’in kitaplarındaki işçi yaşantısı ile bugünkü işçinin yaşantısı aynı mı? 1950’lerin işçisinin yaşam standardı ile bugünkü işçinin yaşam standardı hiç benziyor mu?

Kapitalizm, tarihin çöplüğüne atılması gereken bir düzendir. Atılacak da. Kapitalizmi tarihin çöplüğüne atacak olan güç, öncelikli olarak işçi sınıfıdır. Ancak kapitalizm işçilerin, köylülerin, esnaf-sanatkarın yaşam standartlarında küçümsenmeyecek bir yükselişi de sağladı. O zaman bu insanlar hayatlarından memnun.

YOKSUL DEĞİL, YOKSULLAŞAN TEPKİ VERİR

Ne zaman memnun olmayacaklar?

Durumları kötüleştiğinde ve ancak başka bir düzende durumlarını yeniden düzeltebileceklerini umut ettiklerinde.

Asgari ücret düşüktür. Ancak asgari ücretli işçi bu ücretin artırılması için mücadele etmiyor. O, aldığı ücretin düşük veya yüksek olduğuna değil, düne göre artıp artmadığına bakıyor. Taş atıp kolu yorulmadan ücretinin satınalma gücü artıyorsa, bildiğini okuyor, daha da artması için mevcut düzenin devamını istiyor.

Yoksul olan (çok büyük olasılıkla) tepki vermez; yoksullaşan (genellikle) tepki verir. Asgari ücretli işçilerin asgari ücretin artırılması için kitlesel eylemi var mı? Yok. Ama ücreti asgari ücretin çok üstünde olan Yatağan Termik Santrali ve kömür işletmesi işçilerinin eylemi vardı. Niçin? Çünkü onların ücretleri daha yüksekti, ama yoksullaşacaklardı.

Nazım Hikmet, Türk Köylüsü şiirinde, “toprakten öğrenip, kitapsız bilendir” diyor. Bugünün Türk işçisi, hem yüzyılların bu birikimine sahip, hem de (kitap okumasa bile) televizyonu, bilgisayarı ve akıllı telefonu çok iyi kullanıyor. Sessiz kalıyorsa, vardır bir hikmeti. Onu aptal, cahil veya aldatılmış zannedip ona akıl öğretmeye kalkanların akıl öğrenmeye ihtiyacı vardır. Bu nedenle kimse yoksulluk edebiyatına kanmıyor. Yoksulluk edebiyatına dayanan gerçekdışı propagandalar da işe yaramıyor.

Türkiye kapitalizminin ekonomik ve siyasi krizi giderek derinleşiyor. Allahtan başka görmediği hiçbirşeye inanmayan gerçekçi halkımız, Cumhuriyet tarihinde belki de ilk kez, mevcut düzenin dışında arayışlara girmek zorunda kalacak. Buna hazırlanmak gerekiyor.